

Eesti keele ainekava

5. klass

Õppesisu

Suuline ja kirjalik suhtlus

- Keelekasutus erinevates suhtlusolukordades: koolis, avalikus kohas, eakaaslastega, täiskasvanutega suheldes, suulises kõnes ja kirjalikus tekstis.
- Kaasõpilase ja õpetaja eesmärgistatud kuulamine. Kuuldu põhjal tegutsemine, kuuldule hinnangu andmine.
- Suuline arvamusavaldus etteantud teema piires, vastulausele reageerimine, seisukohast loobumine. Väite põhjendamine.

Teksti vastuvõtt

- Eesmärgistatud lugemine, lugemist hõlbustavad võtted.
- Tööjuhendi lugemine. Kava, mõttekaart, joonis jm visualiseerivad vahendid.
- Tarbe- ja õppetekstide mõtestatud lugemine (reegel, juhend, tabel, skeem, kaart).
- Kokkuvõte konkreetsest materjalist (õppetekst, arutlus).
- Kuuldu konspekteerimine.
- Trükised (raamat, ajaleht, ajakiri), nendes orienteerumine ja vajaliku teabe leidmine.
- Visuaalselt esitatud info (foto, joonis, graafik) põhjal lihtsamate järelduste tegemine, seoste leidmine.

Tekstiloome

- Ümberjutustamine: tekstilähedane, kokkuvõtlik, valikuline.
- Loetule, nähtule või kuuldule hinnangu andmine nii kirjalikult kui ka suuliselt. Lühiettekanne esitamine.
- Kirjeldamine: sõnavalik, oluliste ja iseloomulike tunnuste esitamine. Kirjelduse ülesehitus: üldmulje, detailid, hinnang. Esemel, olendi, inimese kirjeldamine.
- Autori suhtumine kirjeldavasse ja selle väljendamine.
- Jutustamine. Oma elamustest ja juhtumustest jutustamine ning kirjutamine. Jutustuse ülesehitus. Ajalis-põhjuslik järgnevus tekstis. Sidus lausestus.
- Otsekõne jutustuses. Minavormis jutustamine.
- Arutlemine. Probleemide nägemine vaadeldavas nähtuses. Põhjuse ja tagajärje eristamine.

Õigekeelsus ja keelehoole

Üldteemad

- Eesti keel teiste keelte seas. Teised Eestis kõneldavad keeled.
- Sugulaskeeled ja sugulasrahvad.

Häälikuõpetus ja õigekiri

- Tähestik. Täis- ja kaashäälikud. Suluga ja suluta häälikud. Helilised ja helitud häälikud. Täis- ja kaashäälikuühend.
- Kaashäälikuühendi õigekiri.
- Silbitamine ja poolitamine (ka liitsõnades).

Sõnavaraõpetus

- Liitsõnamoodustus: täiend- ja põhiosa, liitsõna tähendusvarjund. Liitsõna ja liitega sõna erinevused.
- Sõnavara avardamine ja täpsustamine. Sõna tähenduse leidmine sõnaraamatutest (nii raamatu- kui ka veebivariandist).

Vormiõpetus

- Sõnaliigid: tegusõnad, käändsõnad ja muutumatud sõnad.
- Tegusõna. Tegusõna ajad: olevik, lihtminevik. Jaatava ja eitava kõne kasutamine. Tegusõna pööramine ainsuses ja mitmuses. Tegusõna oleviku- ja minevikuvormi kasutamine tekstis.
- Käändsõna. Käändsõnade liigid: nimisõna, omadussõna, arvsõna, asesõna. Käänamine. Käänded, nende küsimused ja tähendus. Õige käände valik sõltuvalt lause kontekstist.
- Ainsus ja mitmus.

Lauseõpetus

- Lause. Alus ja öeldis. Lause laiendamise lihtsamaid võimalusi. Korduvate lauseliikmete kirjavahemärgistamine koondlauses. Koondlause kasutamine tekstis.
- Lihtlause. Lihtlause kirjavahemärgid. Küsi-, väit- ja hüüdlause lõpumärgid ja kasutamine.

Muud õigekirja teemad

- Algustäheõigekiri: nimi, nimetus ja pealkiri. Isiku- ja kohanimed.

Õpitulemused

Suuline ja kirjalik suhtlus

- Valib juhendamise toel suhtluskanali.
- Leiab koos partneri või rühmaga vastuseid lihtsamatele probleemülesannetele, kasutades sobivalt kas suulist või kirjalikku keelevormi.
- Esitab kuuldu ja loetu kohta küsimusi ning annab hinnanguid.

Teksti vastuvõtt

- Loeb ja kuulab isiklikust huvist ning õppimise eesmärkidel nii huvivaldkondade kui ka õpi- ja elutarbelisi tekste.
- Rakendab tuttavat liiki teksti lugemisel ja kuulamisel eri viise ja võimalusi.
- Valib juhendamise toel oma lugemisvara.

Tekstiloome

- Jutustab, kirjeldab, arutleb suuliselt ja kirjalikult, vormistab kirjalikud tekstid korrektselt.
- Esineb suuliselt (tervitab, võtab sõna, koostab ning peab lühikese ettekande ja kõne).

Õigekeelsus ja keelehoole

- Tunneb eesti keele häälikusüsteemi.
- Järgib eesti õigekirja aluseid ja õpitud põhireegleid.

- Moodustab ja kirjavahemärgistab lihtlauseid, sh koondlauseid.
- Rakendab omandatud keeleteadmisi tekstiloome.